

»SLOVENE« velja po pošti na vse strani Jugoslavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 60—
za en mesec 20—
za inozemstvo oololetno K 420—
Sobotna izdaja: —
za celo leto K 40—
za inozemstvo 55—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petstvrsta (58 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
na enkrat po K 6—
poslana itd. po K 8—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izvenredno ponedeljka in četrta po prazniku ob 8. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisni se ne vračajo; nestranskost pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun pošte hran. ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase, avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-herc. 7588.

Volitve v odbore. — Seja konstituante odgodena.

Belgrad, 1. febr. (Izv.) Današnja seja konstituante se je začela ob 9. uri dopoldne. Na dnevnem redu je bila volitev odbora za prošnje in pritožbe imunitetnega odbora. V odbor za prošnje in pritožbe je bilo izvoljenih 5 radikalcev, 5 demokratov, 3 komunisti, 2 zemljoradnika, 2 muslimana, 2 člana Jugoslovanskega in Narodnega kluba (Nosilec liste je bil dr. Mazzi) in 1 socialist. Volitev v imunitetni odbor je popolnoma enako izpadla. Nosilec liste Jugoslovanskega in Narodnega kluba je bil Janez Brodar. Po volitvah je predsednik na podlagi poslovnika dal na glasovanje predlog, da razprava ustavnega odbora ne sme trajati nad 40 dni. Ako razprava do tega dne ne bo gotova, bo konstituanta sklepala o tem, se li da ustavnemu odboru nadaljnji rok za razpravo, ali pa da ona sama prevzame razpravo. Predlog je bil sprejet brez debate. Prihodnja seja konstituante se bo poslancem naznanila pismenim potom.

Konstituiranje ustavnega odbora.

Belgrad, 1. februarja. (Izvirno) Danes popoldne ob 4. uri so imeli novoizvoljeni odbori svoje seje. V ustavnem odboru so vsled sporazuma nastopili skupno demokrati, radikalci in zemljoradniki. Glasovanje je bilo tajno. Za predsednika je bil izvoljen dr. Vesnić, za podpredsednika dr. Tomljanović, za tajnika Bošković. Poslanec dr. Sima Marković je po konstituiranju odbora zahteval, da se seja ustavnega odbora vrše javno v dvorani ustavotvorne skupščine in da se dovoli novinarjem, da smejo prisostvovati sejam. O tem vprašanju se bo razpravljalo na jutrišnji seji odbora.

Oster spor med demokrati in radikalci.

Belgrad, 1. febr. (Izv.) Pri konstituiranju administrativnega odbora je prišlo med radikalci in demokrati do burnih prizorov. Demokrati so trdili, da obstoji med njimi in radikalci sporazum, po katerem bi moral biti predsednik odbora demokrat Pavlović, medtem ko so radikalci trdili, da jim o kompromisu ni nič znanega. Nato sta bili postavljeni dve listi: radikalna s Čedom Kostićem na čelu in demokratska z Rafajlovićem. Z radikalci je glasovala opozicija in tako je zmagala lista s Kostićem. Demokrati so se razburili in so očitali radikalcem neljalnost v postopanju. Ko je neki demokrat izjavil, da hočejo imeti na čelu odbora Rafajlovića kot moža krepke roke, ki bi v skupščini

razčistil korupcijo še iz leta 1914, ki da so jo zakrivali radikalci, se je Kostić zahvalil za predsedniško čast in je protestiral proti demokratskim podtikanjem. Nato so radikalci z ogorčenjem zapustili dvorano.

Poostren politični položaj.

Belgrad, 1. februarja. (Izvirno) Stojan Protić je danes popoldne prišel v radikalni klub. Politični položaj ni samo negotov, marveč se je celo poslabšal. Odnosaji med radikalci, demokrati in socialisti so se poostriili. Akcija Stojana Protića in Ljube Jovanovića polagoma dozoreva.

Delavsko gibanje v Ameriki in reakcija.

Boljševiška Rusija, na katero je delavstvo toliko upalo, in ki je bila toliko strah kapitalističnega sveta, izgublja počasi svojo prvotno veljavo. Komunistični sistem, ki je povzročil splošno bežo, postaja čimdalje manj privlačen. Delavstvo je mnogo izgubilo na svojem vplivu. Po vseh državah je nastal poleg tega razpor med njimi. Kapitalisti, ki so prve nevarne čase previdno mirovali, postajajo zopet pogumnejši. Najbolj se čutijo močne v Združenih državah. Kako daleč gredo v svojem boju proti proletarijatu, nam jasno kaže senat unije, ki je sprejel enoglasno sledeči predlog:

»Kdor izkuša v prometu z inozemstvom ali v prometu med zveznimi državami ustmeno ali pismeno vplivati ali nagovarjati osebe, ki so pri prevozu zaposlene, da bi delo opustile, ali kdor hoče doseči ta cilj potom kake organizacije, zapade kazni do deset tisoč dolarjev, ali deset let ječe, ali pa obojemu.«

Z drugimi besedami, štrajk je v prometu prepovedan. Ta sklep postavlja ob enem permanentna razsodišča, določa težke kazni za sabotažo in prepoveduje celo pri prometnih podjetjih pogajanja med delavci in delodajalci. Vse delavske zahteve se morajo predložiti temu razsodišču. Ako postane ta sklep zakon, potem bi pomnilo to konec delavskih organizacij, kajti ni dvoma, da bi ga raztegnili še na druge stroke.

Nobenega dvoma ni, da ta sklep, ki je bil v senatu enoglasno sprejet, v parlamentu gotovo ne bo prodril. Če pa bo, potem pa gotovo ne v tej obliki. Značilno pa je, na kak način izkuša odpraviti kapital neljube mu organizacije, ki jih smatra za gnezda boljševiške propagande. Neednost med delavstvom in pa zdajšnje gospodarsko krizo smatra za posebno ugodno priliko, da izvede svoje namene. Da je glasovanje v senatu tako izpadlo, je mogoče le pri ameriški ustavi, ki določa po dva senatorja za vsako zvezno državo, vseeno ali šteje ta 10 milijonov ljudi kakor n. pr. Newyorci, ali pa samo 60.000 kakor Nevada. Senatorji so pa vsi reakcionarni in zastopniki kapitalizma najsi bodo iz mest ali pa z dežele.

Politični vpliv strokovnih organizacij je malenkosten. Delavske strokovne organizacije so ostale res strokovne, omejile so se na delo za izboljšanje plač svojih članov. Za smotreno delavsko politiko se niso brigale nikoli kakor tudi ne za potrebe milijonov nekvalificiranih in neorganiziranih delavcev. Ti so si le s težkim trudom pridobili svoj vsakdanji kruh in so se ponujali za mal denar. V zadnjem času so se sicer organizirali v »Industrial Workers of the World«, a velika večina je še ostala neorganizirana. Med temi in pa med strokovno organiziranimi delavci vlada veliko sovraštvo.

Delavskemu gibanju je posebno škodila velika korupcija v zidarski organizaciji, ki so jo odkrili v Newyorku. Delavski voditelji so izdajali delodajalcem načrte o pripravah za štrajk, za kar so prejeli velike vsote. Delavski voditelj Brindell, ki je prišel kot navaden delavec v Newyork, je postal v desetih letih milijonar, ker se je posebno dobro razumel na ta posel. Najprvo si je pridobil zaupanje delavcev s tem, da je dosegel zvišanje plač. Obenem pa je delal s kapitalisti, tako da je povzročil, da nova podjetja niso mogla dobiti delavcev iz strokovnih organizacij in da so bila stara podjetja obvarovana konkurence. Ta in podobna odkritja so mnogo škodovala delavski stvari.

Tesno združeno z delavskim vprašanjem je tudi priseljevanje. Velika industrija želi čim večjega dotoka delavskih mas iz Evrope, da bi prišla tako do cenene delavske moči, ki bi bila ob enem protiutež domačim organizacijam. Farmerji, obrtniki in strokovne organizacije so pa proti priseljevanju in so tudi dosegli v parlamentu, da se je izdal zakon proti priseljevanju.

Sredstvo proti strokovnim organizacijam so tudi takozvani delavski odbori pri posameznih podjetjih. Njihova moč je malenkostna in se od daleč ne morejo primerjati z nemškimi del. sosveti, nimajo nobenih enotnih statutov in podjetniki se malo brigajo za njihove svete.

Te razmere in pa spretno izrabljanje boljševiške nevarnosti po časopisih, kakor tudi neprestano spominjanje na neznosne razmere, ki so vladale lani za časa železničarske stavke, je pripomoglo, da je dosegla reakcija v Ameriki začasen uspeh. Vendar pa je jasno, da bodo milijoni de-

lavcev, ki živijo v tistih velikanskih industrijskih centrih, kakršnih jim na svetu ni primere, prej ali kasneje prišli do tiste veljave in moči, ki jim kot glavnemu činiteľju v najvažnejši svetovni industriji gre.

Naskok na pravno-versko vzgojo v šoli.

Vladni demokrati so gotovo kažejo že dalje časa kulturnobojne skomine. Zavedajo se, da široki sloji naroda kulturni boj odklanjajo, kakor ga ne odobravajo tudi trezni politiki in kulturni delavci, ki ne stojijo v naših vrstah. Kdor ve, kakšne ostre in hude boje, ki pretresajo celo državo in potegnejo s seboj v bojni vrtinec ves narod, povzročajo kulturni boji, bo vsak kulturnobojni poizkus danes že s stališča države najodločnejše obsodil. Demokratom to ni neznan; zato skušajo svoj kulturnobojni načrt uveljaviti tam, kjer bi ga mogli, kakor mislijo, bolj neopaženo. In v to svrhu se jim zdijo prav primerno sokolstvo, ki v Srbiji in deloma na Hrvaškem v javnosti še ni izgubilo dobrega glasu, ki ga je imelo nekdanj tudi pri nas. Slovensko sokolstvo hodi danes pot češkega sokolstva, ki je izrazito kulturnobojno, kakor smo že poročali. (Glej »Slovenec« z dne 26. januarja 1921, št. 20.) Potom sokolstva hočejo z vladno pomočjo zamenjati v šoli verskonravno vzgojo z akrcšansko sokolsko vzgojo.

Ze minister Pavle Marinković je izdal odlok, s katerim je nameraval v šoli monopolizirati sokolski vzgojni sistem. Toda ta odlok je ukinjen. Kljub temu se sklieuje nanj minister Svetozar Pribičević v svojem tozadevnem odloku. Da bode javnost o tej dalekosežni demokrati akciji točno informirana, bomo objavili najprej te odloke.

Ukinjeni odlok ministra P. Marinkovića.

Ministrstvo prosvete kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Oddelek za osnovni pouk. Štev. 374. 19. januarja 1920.

RAZGLAS

ravnateljem vseh srednjih šol, upraviteljem učiteljskih.

Da bi imela telesna vzgoja čim boljši in zdravjši temelj za telesni razvoj šolske mladine in v bodočnosti za ves narod a v popolnem soglasju in enakosti s telesnim poukom sokolskih društev in da bi ideja in delo Sokolskega Saveza kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki sta globokega in velikega pomena za telesni razvoj celega naroda, bili olajšani, odredjam sledeče:

1. Da se telesni pouk o vseh šolah vrši v glavnem po sokolskem sistemu, metodiki, estetiki, redu in disciplini in da se telovadni

LISTEK.

„Der Kuhreigen“.

V operi W. Kienzl-a »Der Kuhreigen« nam podaje umetnik v tretjem dejanju sledeči prizor iz krvavih dni francoske revolucije: Idealen švicar si najde pot v ječo, da bi opustil dvorno damo Blancheffleur za ceno, da postane njegova žena. Ko vstopi v ječo, se mu odpre zanimiv prizor: zaprto plemstvo se je ob živahni godbi vrtele v poskočnem plesu. Toda naenkrat preneha godba in ples. V ječo stopi odposlanec jakobincev Cartouche in zakliče s sirovim glasom: »Državljan in državljanka! Ljudstvo vas kliče pred sodbo!« Nato prebere imena obsojencev in zakliče: »Pripravite se na smrt.« Poklicani se poslove po vseh pravih etiketah in odidejo na morišče. Med tem časom najde švicar svojo damo in ji razloži svoj načrt. Toda ta ga odkloni, pač pa ga povabi na ples, ki se je znova aranžiral, z besedami: »Morda je to moj zadnji.« In vsa družba se znova zasuče, med menuetom pa poje Blancheffleur:

Bil ples mi življenje,
Drsanje vrtenje
Po mehkih cvetlicah
Čez gladki parket,
Zdaj plesem otročje
S smejočimi lici
Kot vedno, zdaj spet —

Nato poučuje švicarja: »Dragi, pomni — kar ti pravim —: Svoje mlade dneve izrabi! Zbeži ti kmalu odtod —. Trgaj cvetlice — predno zveno — ki ti jih pomlad rosi.«

Vrata ječe se znova odpro. Cartouche vstopi in zopet zakliče: »Državljan, državljanka! Ljudstvo vas kliče pred sodbo!« Nato bere imena novih kandidatov smrti; — med njimi je tudi Blancheffleur. Vse osupne, godba in ples zastane. Kratko slovo in obsojeni odidejo pod giljotino. Ostali pa obstoje v grozni tišini. Tu se oglasi povelje plesnega učitelja: »Ples se nadaljuje!«

Ta prizor se ponavlja tudi danes, čeprav sicer v malo drugačni obliki. Lani se je vsa javnost razburila ob strašni drami, ki se je izvršila na Golovcu. Ples, dekleta, uživanje je ustvarilo iz mladega človeka morilca. Človek bi mislil, da se bo svet takrat zdramil, ko vidi, da je naša mladina na pohodu pod giljotino moralnega propada. Toda po prvem presenečenju kliče svet dalje: »Ples se nadaljuje!«

Vse se pritožuje, da današnja mladina izgublja smisel za resno delo, da prodira med njo duh materializma in uživanjaželjnosti. Pred par meseci je bil pred poroto obsojen šestnajstleten mladenič, dijak, na eno leto ječe: tatvina in dekleta! — — — Štirinajstletnega fanta morajo izključiti iz šole, ker je dobil — sifilis. Dijaki postajajo verižniki, da si morejo privoščiti zabave, pijače in — deklet. Pred kratkim smo čuli tožbo, kako se malo zanima naša javnost za narodno umetnost, kakaj malenkosten

je obisk »Narodne galerije«. Za to nima naša mladina časa in tudi ne smisla. Oboje ji ubija v veliki meri — ples. Človek bi mislil, vsaj mladina se bo zanimala za narodno umetnost — pa je tudi to že objel materializem in pohlep po uživanju.

Naša merodajna javnost vse to vidi in vendar ne stori ničesar, da reši mladino. Merodajni faktorji še vedno podpirajo ta moralni razkroj.

»Ples se nadaljuje — — — Vsaka srednja šola ima eno ali morda celo več plesnih šol, tako da vlada v Ljubljani že velika stiska za lokalni, kjer naj se »lika v eleganciji naša »nerodna« mladina. Na ples zahajajo dva najstletne deklice, plešejo še petnajst- do šestnajstletni fantiči, ker je velika nevarnost, da se postarajo in se ne nauče »elegantnega kretnanja«. Včasih so šele v osmi šoli smeli dijaki na ples, — danes bodo naše matere kmalu nosile že dojenčke na plesne venčke —! Seveda vse radi potrebuje! Naša mladina se mora vsestransko izobraževati, zlasti pa se mora učiti nastopa, da ne bodo prihajali v življenje sami »štori«. O ti ljuba »eleganca«, koliko moralnega blata si že pokrila, koliko ostudnim figuram si že služila za — masko! Francoski plemiči so se seveda tudi v ječi učili na plesu »finnega talta«, da so znali elegantno na morišče?! Mladina, uči se v nežni mladosti elegancije na — plesu, da boš znala enkrat z njo pokriti svojo moralno gnalobo! Kolikor mi je znano, pri nobenem velikem na-

rodu ne zagovarjajo plesa s tega malenkostnega stališča, kot pri nas, češ da je potreben, da se mladina nauči nastopa! Kdor gleda malo okrog sebe, pa bo našel mnogo »elegantnih« plesalcev, ki pa imajo slabši »nastop« in manj olike kot kak kmetski fant. Ne rečem, nekaj zunanosti se res pridobi na plesu, toda to dobi lahko tudi drugače in ne za tako ceno; končno pa ples je in ostane — zabava, ki je pa mladini zelo nevarna.

Dr. Jules Payot, zastopnik lajške morale, piše v svoji knjigi »La morale a l'ecole«: »Boj proti živalskim nagonom nam je itak težak zadosti, ne otežujmo ga še bolj.« Da, težak je boj proti nizkim strastem in te naravnost razpiha pri mladih ljudeh ples. Na ples je zahajala dvanaajstletna deklica in med pavzo na hodniku tožil šestnajst- do osemnajstleten kavaler: »Jaz se je ne morem otesti, vsa je v mene zaljubljena.«

Vsak pedagog ve, kako strašno mu otežujejo to delo razni plesi, najsi bodo tudi šolski pod »strogo«(?) kontrolo. V naši dobi se tako slavi moderni pedagog Brster. Človek bi mislil, da bo svet tega »vnega« moža tudi vpošteval. Jedro vse njegove pedagogike je vendar: vzgojiti v mladini moralne sile s samozatajevanjem, z odpedvjo. Toda Foersterja slave za katedrom, v praksi se pa malokdo zmeni za njega!

Ne rečem, da je vsega kriv ples, dejstvo pa je, da v veliki meri ubija smisel

učitelji vestno in pazno drže te smeri dela, v to spada tudi lahka atletika, ki je drugače sestavni del sokolskega sistema in ki naj se razen ostalih panog sokolskega sistema goji v višjih razredih srednjih šol.

2. Da se pouku telovadbe po vseh šolah, posebno pa na moških in ženskih učiteljskih, obrata čim večja pozornost tako, da bodo te šole najboljši razmnoževalec telesne vzgoje mladine v ljudskih šolah in s tem tudi v cellem narodu.

Absolvirani učitelji in učiteljice pa bodo čim bolj strokovno usposobljene za to sokolsko smer dela in vzgoje v ljudskih in ženskih šolah in v vaških sokolskih društvih.

3. Da se učitelji telovadbe po razmerah in potrebi oproste vsakih drugih poslovnih dolžnosti v šoli, poslovnih, razredništvaj itd. in da se poprimejo svoje dolžnosti, ki so jo zavezani vršiti točno in z uspehom.

4. Da so učitelji telovadbe zavezani, s svojim strokovnim znanjem podpirati delo v sokolskih društvih in da dajo navodila in nasvete za delo tudi učiteljem in učiteljicam ljudskih šol v kraju in okolici.

5. Da se vsem učiteljem in učencem šol naroči in priporoči, da čim aktivneje in številneje sodelujejo pri delu razširjenja sokolske ideje; z delom v društvu, podpiranjem društev v moralnem in materialnem oziru, z obnavljanjem neobnovljenih društev.

6. Da se daje šolske dvorane, dvorišča in šolsko orodje na razpolago tudi sokolskim društvom, posebno dokler ta ne dobe svoje telovadnice in orodja.

7. Da se da učencem možnost izvrševati čim bolj svoje sokolske dolžnosti, da čim vztrajneje in točno obiskujejo ure v Sokolu, da pomagajo predtelovalcem pri vodstvu sokolskega naraščanja (naraščanja in otrok), da sodelujejo pri sokolskih izletih in zletih.

8. Ker je z ozirom na dogovor in rešitev Sokolskega Saveza SHS četništvo združeno s sokolstvom in je smer urjenja četnikov postala sestavni del sokolskega sistema, se odsej ne morejo ustanovljati zasebni oddelki četnikov niti po šolah niti med ljudstvom.

Nadzorstvo in vodstvo sokolskega naraščanja (to je naziv združenih sokolskih otrok, mladine s četniki) spada v delokrog sokolskih društev, žup in Saveza. Podrobnosti in navodila dobe telovadni učitelji naknadno od Sokolskega Saveza SHS.

9. Ravnatelj šol in telovadni učitelji naj sprejmejo vse to v vednost zaradi nadaljnjega postopanja in odgovornosti.

Minister prosvete:
Pavle Marinković l. r.

(»Službene Novine« z dne 1. februarja 1920, št. 23.)

General Franchet o srbski vojski.

LDU Belgrad, 31. januarja. (ZNU) Na banketu, ki ga je priredila belgrajska občina, je imel general Franchet d'Esperay nastopen govor: »Gospod predsednik! Sprejem, ki mi ga je napravilo vaše mesto, je bil nenavadno časten. Veljal je francoski vojski, katero predstavljam jaz. Vesel sem, da se nahajam v okrilju glavnega mesta naroda, ki se je po tolikih stoletjih trpljenja in junaštva ujedinil in se združil okrog staroslavne dinastije Karagorgjevičev. S spoštovanjem pozdravljam Nj. Vel. kralja Petra, junaškega borilca iz leta 1870. na ravninah Loire in leta 1875. na hercegovskih planinah, junaka železnega značaja, ki je v najbolj kritičnih časih vzdržal ravnotežje. Klanjam se Nj. Vis. prestolona-

za žrtve, za resno delo, za čisto življenje, goji pa umazani materializem in uživanjaželjnost.

Ko sem to premišljeval, mi pride v roko nemški mladinski list »Unsere Fahne«. Tam se odgovarja na vprašanje: Kaj je soditi o skupnih plesih srednješolcev, takole: Nič, morda bi se dalo ugovarjati le, kar bi čitatelji rekli na sledeči govor navdušenega dijaka: »Tovariši, mi smo up našega naroda! Iz tega dejstva je že v mirnih časih nastala dolžnost telesne in duševne samovzgoje, še bolj pa sedaj ob času splošnega poloma. Jaz bi predlagal sedaj kot zelo primerno sredstvo, da uvedemo žganjarske tečaje. Kajti piti žganje ni greh. Mnogim napravi veliko veselja, »fest fant« mora to znati. »V boljši družbi« je pač že ta moda, in zato kdor tega ne zna, velja za neolikanca. Samoočebni je umevno, mi ne pijemo navadnega »heruša« in manj vrednih pijač, ampak le prvovrstne. Potem bomo lahko naše družabne večere vedno zaključili s kakim »šnopsarskim venčkom«. To nam bo pridobilo mnogo tovarišev, somišljenikov in — denarja. Priporočal bi tudi žganjarske prizore v gledališču — kakor so n. pr. baletni nastopi; igra bi bila zelo naravna in hvaležna. V splošnem pomanjkanju ne moremo pogrešati nobenega sredstva, ki vzpodbuja našega duha in nas tako budi za bodoče voditelje naroda — in tako sredstvo je pač — spiritus.«

Kakor ta studiosus — tako mutatis mutandis zagovarja naš »prosvitljeni« čas ples nedorasle mladine. In kar bi odgovorili na oni »spirituozno-duhoviti« govor, to velja tudi za ples.

sledniku Aleksandru in dvignem svojo čašo v čast prestolnici države Srbov, Hrvatov in Slovencev. Dragi tovariši! Z veseljem sem sprejel nalogo, da ponese Vašemu mestu častno odlikovanje Francije. Najbolj me veseli, pri izvrševanju te misije to, da se nahajam med zastopniki slavne srbske vojske, ki sem jo znal ceniti na bojnem polju in na katero me odslej veže visoko dostojanstvo, v katero me je izvolil povzdigniti regent Aleksander. Našel sem Vas žalostne radi smrti vojvode Mišića. Vendar vojvoda Mišić se je smatral srečnega, da je doživel čas, ko se je njegova domovina rešila sovražnika, ki je proti Vašemu glavnemu mestu naperil prvi ogenj svetovne vojske. Leta 1914 je Vaša vojska sama vzdržala naval avstro-ogrskemu armade, ki jo je nadkrilila, bodisi v orožju, bodisi po številu. Vojvoda Putnik je bil lahko ponosen na dve svoji zmagi: ono na Cer-planini in ono na bregovih Rudnika, ki je za dolgo časa zadržala sovražni naval. Nemci so morali pripeljati novih čet in Vas napasti iz zaledja, da so mogli zločiti Vaš odpor z veliko močjo. Neizmerna energija Vašega suverena, kralja Petra, je umela obvladati vse težkote, da je bilo mogoče »korakati in Albanijo. Po reorganizaciji je mogla Vaša vojska na Kajmak-Calamu zopet pričeti vojsko in zavzeti Bitolj. Tedaj so tudi Bolgari občutili moč Vaše vojske. Ko so dne 15. septembra 1918 francosko-srbske čete z bratskim elanom in pod mojim vodstvom zavzele Vrhovo, Dobro-polje in Veternik in otvorile vrata v domovino, je bila vsa vojska elektrizirana vsled navdušenega poziva princa Aleksandra, vrgla se je nad sovražnika z navdušenjem, ki ga je zmožna samo srbska vojska. Srbija je bila osvobodjena v šestih tednih in odpor osrednjih veselil je bil zlomljen. V veliko srečo si štejem, da sem vam mogel zapovedovati tekem te epopeje in da sem mogel imeti krog sebe take vojake, kakor so bili vojvoda Mišić, vojvoda Stefanović in vojvoda Pečić. Če so Francozi in Srbi skupno izvojevali take zmage, nikoli ne bo mogoče streti vezi, ki so nas tedaj združile. Dvigam čašo na zdravje srbski vojski in srbskim častnikom.«

Smrt kneza Kropotkina.

»Lokal Anzeiger« poroča, da je knez Peter Kropotkin v 69. letu svoje starosti umrl v Moskvi. Peter Aleksejevič Kropotkin je bil potomec stare moskovske dvorjanske rodbine. Po izvrstno končanih študijah v paškem korpusu je služil v Sibiriji, toda je zapustil armado ob priliki poljske vstaje 1863/64 leta. Po raznih znanstvenih ekspedicijah se je navdušil za anarhizem, toda ni nikoli zagovarjal dejanskega nasilja. Leta 1874. je bil zaprt, je pobegnul in živel v Angliji, potem v Švici in Franciji. Leta 1917. se je nahajal v Londonu in se vrnil v Rusijo. Tu so ga od 1. 1918 dalje bolševiki hudo preganjali, tako da je živel v največji bedi in umrl od oslabiljenosti vsled pomanjkanja hrane. Kropotkin je spisal mnogo del, najbolj znano je: »Anarhija, nje filozofija in ideal« (1896).

Turško vprašanje.

Oficijelni londonski krogi potrjujejo vest, da je grška vlada sprejela povabilo vrhovnega zavezniškega sveta in bo poslala svoje delegate na konferenco v London, ki se v kratkem snide in bo razpravljala o turškem vprašanju.

V grških vladnih krogih so nekoliko vznejevoljeni, ker je baje tudi nacionalistična turška vlada Mustafa Kemal paše v Angori dobila povabilo na to konferenco, ki naj revidira sevrsko mirovno pogodbo.

Nasproti temu se konstatira, da vrhovni zavezniški svet ni povabil Mustafa Kemal pašo, marveč je sam dal turški vladi v Carigradu prosto roko, če hoče tudi predsednika maloazijske turške vlade imenovati med svojimi delegati.

Sicer pa londonska konferenca ni pooblaščenca, da revidira sevrsko pogodbo, marveč samo v to, da se posvetuje o splošnem položaju.

Položaj na Kitajskem.

Zadnja poročila iz Kitaja pravijo, da tam zopet divja lakota vsled slabe letine prošlega leta. 30 milijonov ljudi živi zgolj od javne miloščine in podarkov inozemskih dobroteljskih organizacij. »Osrednji zaklada«, ki je v rokah vlade in ima skrbeti za siromaščino, svojo nalogo jako slabo opravlja, ker veliko denarja ostane v rokah raznih špekulantov.

Listi obdolžujejo v prvi vrsti vojaške guvernerje raznih provinc, da se udeležujejo teh roparskih špekulacij, kar je sicer na Kitajskem stara navada.

Položaj je tem slabši, ker med jugom in severom traja dalje več ali manj odkrita državljanska vojna, Japonija pa se skuša s tem okoristiti in ne evakuira Šantuna, Sahalina in Čientanja, kakor bi po povojnih pogodbah morala.

Predsednik Hsu-če-čan se prizadeva, da združi nacionalne sile Kitaja in se opira pri tem zlasti na Ameriko, Japonci pa v svoj prid propagirajo misel, da se Kitaj sam ne more vladati. Amerika pa ima seveda tudi sebične namene in čedalje bolj spravlja v svoje roke finančne dežele.

Politične novice.

Dr. Milenko Vesnić se trudi, kakor posnemamo iz tozadevnih člankov v »Slov. Narodu«, dokazati, da so tudi v Italiji, ko se je zjedinevala, obstojale federalistične in avtonomistične struje, da se je pa kljub temu izvršilo zjedinenje v centralističnem smislu pod vodstvom Piemonta. Dr. Milenko Vesnić sklepa iz tega, da mora tudi pri nas biti tako. — Razmere v Italiji ob priliki zjedinenja in razmere pri nas se razlikujejo kakor noč pa dan. Italija je že v trinajstem stoletju ustvarjala svoj književni jezik, ki je kmalu postal edinstveni, imela je tudi enotno narodno kulturo pod vplivom starodavnega kulturnega središča Rima. V Italiji je kulturno narodno edinstvo nujno dovedlo do političnega edinstva, za katero so se že prizadevali papeži renesanse, pri nas mora šele politično zjedinenje polagoma privedi do kulturne edinstva. Vse Pribičevićeve naredbe in vsi Markovićevi centralistični ustavní načrti ne morejo čez noč izpremeniti dejstva, da so se n. pr. slovenske dežele razvijale pod nemškim kulturnim vplivom, Dalmacija dolgo pod italijanskim, Bosna pod osmanlijskim, Srbija deloma pod rusko-pravoslavnim. Vsi ti vplivi so imeli mnogo dobrega in mnogo slabega na sebi, če izvzamemo turški, ki je bil vseškozi kvaren. Ti elementi se morajo medseboj pronicevati, vzajemno izpopolnjevati in izenačevati potom počasnega in modro usmerjenega razvoja, ki ne bo nikomur delal sile; to pa je mogoče samo v edinstveni, toda ne centralistični državi, ker bi se ta nasprotja vsled nasilnega centraliziranja le povečala, ne pa zmanjšala. Kar pa se Piemonta tiče, je sicer osvobojenje Italije začel, dovršil je je pa ves narod in je Piemont, ko je svoje storil, odstopil in se z ostalo Italijo stopil, ne da bi vršil kakršnokoli politično hegemonijo, saj ne dolgo. Središče je postal 1870. leta Rim na podlagi narodnega plebiscita, ne pa Turin. Naši centralisti pa zagovarjajo hegemonijo enega piemena in jo tudi dejansko izvršujejo. Brez te hegemonije si oni Jugoslavije niti misliti ne morejo. Dr. Vesnićeva izvajanja so torej popolnoma ponesrečena.

Veleznačilno. Minister Pribičević ukinja od Narodnega Vijeća 1918. leta sklenjeno stanje, gre preko regenta, ki je to slovesno potrdil in preden se je sklenila ustava, skuša šolstvo postaviti na protikršćansko podlago. V istem času se italijanska vlada v zasedenih deželah odreda svoji pravici izvajati svoj državni ljudskošolski zakon, ki ne pozna verskonravstvene krščanske vzgoje, in upoštevajoč željo primorskega ljudstva uvaja verski pouk v onih ljudskih šolah, kjer se je bil prekinil, sploh tudi v drugih administrativnih zadevah dosti varuje avtonomijo dežela. Pravkar smo dobili poročilo, da je italijanska vlada verski pouk sankcionirala tudi v tolminskem okraju, in sicer prav tako kakor drugod na zahtevo slovenskega prebivalstva. Zdaj pa primerjajte postopanje narodno nam tuje države, ki jo moremo smatrati kot nasilnega osvojitelja zasedenega ozemlja, pa postopanje vlade v Belgradu, pod katerim smo se svobodno zedinili kot ena narodna država! To je tako sramotno, da je težko najti izraza. En človek z majhno kliko dela, kar se mu zljubi in to se imenuje svobodna in demokratska država.

Posveti o »prehodni dobi«. Kakor smo včeraj poročali, je Jugoslovanski klub pokrenil akcijo, da se razgovarja z demokrati in radikali konkretno, kako naj se uredi v naši državi zakonodajna in upravna oblast. »Pravda« ob ponedeljka komentira to akcijo: »Klerikalci po njihovi izjavi iščejo skupne točke. Po tem razgovoru so na čistem z ozirom na demokratsko gledišče in bodo morda v večjem številu delegatov nastavili izmenjavo misli.« Prvič je »Pravda« ob tej priliki pravilno označila stališče Jugosl. kluba, da je za edinstveno državo in da je šele potom decentralizacije mogoče priti do centralizacije (ako je sploh kdaj potrebna in umestna. Op. ured.). Komentarji demokratskih listov k tem razgovorom, da želi Jugoslovanski klub stopiti v vladno, so pa popolnoma napačni.

Bi ali ne bi? Belgrajske demokratske časopisje potrjuje, da hočejo zemljoradniki v vladno. Njihova poldrug mesece trajajoča pogajanja z vladno so že naravnost dolgočasna, ker jih od centralistov ne loči ničesar drugega, kakor ime. Menda povprašujejo vsak dan gumba na telovniku: Bi ali ne bi? Zadnji gumb bo dejal: Pojdimol!

Nestrpnost nemško-nationalnih dijakov iz Jugoslavije v inozemstvu. Že pred božičem je nemško dijaštvo na Dunaju zahtevalo od rektorata eksportne akademije, da izključi iz te visoke šole eks. akad. Zdenka Verstovška. Spor se je poravnal, dasiravno so izjavili nacionalci, da ga bodo z brahijalno silo vrgli iz akademije. Rektorat in proforski zbor ga je branil in tako je prišlo začasno pred božičem do miru. Po počitnicah se je pričela proti eks. akad. Verstovšku nova gonja. Ko je šel od predavanja, ga obstopi cela gruča

nacionalcev, ki mu vnovič napovedo, da ga s silo vržejo iz akademije, če se še enkrat prikaže na predavanja. Zajedno je zahteval »Hochschulverband« nemškega nacionalnega dijaštva od dunajske policije, da Verstovška izžene z Dunaja. Vložili so proti njemu mnogo ovadb, izmed katerih ena celo trdi, da je bil Verstovšek tisti, ki je pri januarskih izgredih l. 1919. v Mariboru ustrelil otroka, ki so ga našli na glavnem trgu mrtvega. Nadalje mu očita, da je on kriv teh dogodkov l. 1919. v Mariboru, pri katerih je bilo toliko (!) Nemcev ubitih in ranjenih.

Zadnji teden pride na stanovanje visokošolca Verstovška tajnik dunajske državne policije dr. Hirt, ki mu — sicer v jako lepi obliki — javi, kake obdolžitve so prijavitelne pri policiji, in ga prosi, da zapusti Dunaj, češ da policija ne more skrbeti za njegovo varnost. Verstovšek se je protivil vsakemu vprašanju policijskega organa kot inozemec in je javil ta nastop nemških buršev in dunajske policije jugoslovanskemu poslanstvu. Privolil je pa v ponudbo dunajske policije, da ona posreduje med njim in med »Hochschulverbandom«, da se zadeva mirnim potom reši.

Dokazano je, da uprizarjajo to gonjo proti akademiku Verstovšku nemškutarški visokošolci iz Jugoslavije. Torej rujejo lastni državljani proti sodržavljanom v inozemstvu. Pričakujemo od naše vlade, da energično nastopi proti nemškim dijakom iz Jugoslavije in jim naravnost prepove — vsem brez razlike — študij v inozemstvu, s tem, da jim odtegne vsak vizum, kakor hitro ne opustijo nadaljne gogne proti slovenskim dijakom.

Koroško.

Dobili smo na razpolago sledeče pismo iz Koroškega in ga objavljamo:

Prisrčna Vam hvala za sprejeto pismo, ki me je dokaj razveselilo. Vsaj vemo, da se nas še spominjate. Tudi pri nas ne mine niti en dan, da bi se ne spominjali na tiste lepe čase, ko ste bili še Vi med nami. Vprašate, kako se nam godi. Lahko si mislite, da ne dobro. Tako lepo je bilo, ko je bilo povsod vse ljudsko, v uradih, v šoli itd., saj so bili tam ljudje, ki so bili naše krvi, ki so nas razumeli in mi njih, a sedaj, kamor prideš, povsod nemško, povsod sliši zaveden Slovence: To je tudi en tak Cuš, ta je tudi glasoval za kralja Petra, ta je tudi izdajalec domovine itd. Ne moreš nikjer najti zaščite in pravice. Tudi pri delitvi usnja za podplate se je pokazala nemška ljubezen do Slovencev. Jaz sem dobil za 10 ljudi le za tri pare čevljev podplatov, in še to je bilo usnje najslabše vrste. Pa še to mi niso dali brez krasnih primkov, ki jih niti imenovati nočem. Drugi dan pa so prišli nemčurji po usnje, od teh pa ga je vsaki dobil kolikor je hotel in še dobro blago. Ljubezan Nemcev do nas pa se kaže posebno v nadlegovanju poštenih, zavednih ljudi. Na praznik sv. Treh kraljev so grajski mlinar Zepl, Rudl Marko in Lipužev sin Najvirtovega in Skrijančeva dva kar pred cerkvijo natepli, isti dan popoldne pa sta Boršakov in Lipužev napadla Armelovega fanta in ga neusmiljeno natepla, prizanesla pa nista tudi Armelovi materi in Znidarjevi Liziki. Če pa greš k žandarmeriji in se pritožiš in prosiš pomoči, ti pravijo: zakaj si pa glasoval za Cuše! Tako smo torej popolnoma brez vsake pomoči izročeni na milost in nemilost tolovajskim nemčurjem! V srcu pa še vedno mislim, da tako ne more ostati, ker bi se morali skoraj vsi izseliti, in da bo še prišel dan odrešenja, saj pravi pregovor, da božji mlini meljejo počasi, pa gotovo. Vas vse pa, ki ste v svobodni Jugoslaviji in ki se mogoče niti ne zavedate, kako ste srečni, vas pa prosimo, da ne pozabite na nas uboge, zatirane Korošce, delajte, kolikor je v vaših močeh, da bo tudi nam zasijalo svobodno solnce.«

Dnevne novice.

Strossmayerjev dan. V petek, dne 4. t. m., slavi jugoslovanski svet rojstni dan velikega jugoslovanskega vladike dr. Juraja Strossmayerja. Hrvatje se širom Hrvatske pripravljajo, da ta dan pajslovesneje proslavijo spomin na svojega največjega moža, ki kot jugoslovanski genij pripada vsem Jugoslovanom.

Osebnosti. Za vladne svetnike so imenovani okrajni glavarji: Anton Mencinger, Fran Podboj in dr. Henrik Steska; naslov vladnega svetnika sta dobila okrajna glavarja L. Graselli in Rajko Svetek. Višji nadzornik policijskih agentov v 8. razredu je postal okrajni polic. nadzornik Baebler. Polic. svetnik Alojzij Kerševan je dobil naslov višjega polic. svetnika. Pri računskem vodstvu deželne vlade je imenovan za računskega nadsvetnika Henrik Peternel, za računskega svetnika pa Milan Juvan in Jožef Pirc. Računski svetnik Henrik Černe je ad personam pomaknjen v sedmi činovni razred. Vladni tajnik Davorin Venigerl je odpuščen iz državne službe s 30. oktobrom 1919.

Na Velikonočno nedeljo priredi Jugoslovanska Matica na Kongresnem trgu v Ljubljani veliko javno tombolo. Enako prirede na isti dan tudi vse

podružnice Jugoslovanske Matice po vseh večjih krajih Slovenije javne tombole. Prosimo vsa narodna društva, da se na te prireditve ozirajo.

— Članarina za Jugoslovansko Matico znaša mesečno 1 dinar. Vplačuje se po položnicah, ki se dobe brezplačno v vsakem poštne uradu. Pisarna Jugoslovanske Matice se nahaja v Ljubljani, Pražakova ulica št. 3, prvo nadstropje.

— Kultura koroških nemčurjev. Lansko leto je v Vrbskem jezeru utonil in bil na Otoku pokopan orožniški postajenačelnik SHS z imenom Josip Korošec. Njegova gomila strašno bode v oči tamkajšnje nemškutarje, ki so v svojem srdu pred kratkem šli tako daleč, da so nagrobni spomenik njegov onečastili in onesnažili s človeškim blatom. Ko je blagi dekan Peterman ta zločinski čin nemškutarje propalosti zapazil, ga je to tako pretreslo, da se je zjokal. Že nad 50 let je dušni pastir, pa take hudobije dosedaj še ni bil našel nikjer. »Heimatsdienst« hoče pač vzgajati novi rod brez pietete. Znano je, da nemška javnost na prav farizejski način to sicer na zunaj obsoja, na skrivnem pa take propalice še podpihuje.

— Sestanek zapuščajev radovljiškega okraja bo v nedeljo 6. februarja ob pol 10. dopoldne v dvorani Delavskega doma na Savi pri Jesenicah. Vsi, ki ste vabila prejeli, se sestanka zanesljivo udeležite!

— Dr. Oblak umakne tožbo. Deželno sodišče v Ljubljani je izdalo naslednji sklep: V kaz. zadevi dr. Josipa Oblaka, odvetnika v Ljubljani, zastopane ga po dr. Franu Tekavčiču, odvetniku v Ljubljani, proti Josipu Rutarju, odgovornemu uredniku »Večernega lista«, dr. Alojzu Remeču, odvetniku v Ljubljani, slednjima dvema zastopanih po dr. Marku Natlačenu, odvetniku v Ljubljani, se kaz. postopanje radi pregreška zoper žalj. časti ustavi po §§ 46. in 112. k. pr. Po § 390. k. pr. plača stroške kaz. postopanja zasebni obtožitelj dr. Oblak. Deželno sodišče v Ljubljani, odd. VIII., dne 31. jan. 1921. — Avsec.

— Članarina za »Slov. Stražec« znaša letno 10 kron; ustanovna je 200 kron, pokroviteljstva pa 1000 kron.

— Podružnicam »Slov. Stražec« Občini zbor »Slov. Stražec« se vrši v nedeljo, dne 27. februarja ob 10. uri dopoldne v posvetovalnici K. T. D. — Odbor.

— Poštna pristojbina za časopise v Nemško Avstrijo, Češko-Slovaško je bila nenadno zvišana z večerajšnjim dnevom od 8 na 40 vin, za izvod. Odslej ni torej nobene razlike med inozemstvom. Najbolj zanimivo je pa to, da naredba o tem novem znatnem obremenjenju časopisov oziroma naročnikov niti ni izšla, v praksi se pa mora izvrševati.

— Obratno ravnanje južne železnice v Ljubljani javlja: Lastniki certifikatov za državne nastavnice se opozarjajo, da veljajo za leto 1920 izstavljeni certifikati za vožnjo na progah južne železnice v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev brez nadaljnjih formalitet še naprej do 28. februarja 1921.

— Cerkvni rop. V cerkvi sv. Lenarta pri Veliki Nedeži sta bila ukradena srebrna monštranca in ciborij. Škode je 20.000 kron. Zločinci niso znani.

— Iz Jugoslavije izgnane osebe. Iz naše države so izgnali Tomaža Čelika, ki je bil 31 krat predkaznovan, za 10 let, za vedno so izgnani: zasebni uradnik Emil Knapp, pristojen v Trenčin na Češkem, Milan Matkovič iz Zadra, Pavel Mlekuš iz Buj in Teodor Spitzner iz Prage.

— Zaščitnici zločinca. Poročali smo, da je bil Ignacij Možek 22. decembra l. l. obsojen na 8 let težke ječe. Pred kazenskim senatom ljubljanske deželne sodnice sta se pa zagovarjali te dni Ivana Jenko iz Bernikov in Terezija Česen iz Moš, ker sta Moška skrivali pred orožniki; Jenkova pa tudi zato, ker si je od Moška pridobila več ukradenih reči. Sodišče je obsodilo Jenkovo na 4 mesece težke ječe, Česnovo pa na 3 tedne ječe.

— Vojaška straža ustrelila dva kmeta. 50 letni Vinko Berić in 28 letni Franjo Felkl, kmetska posestnika iz Svetice pri Zagrebu, sta šla v soboto popoldne kupovat kravo. Zvečer okrog 10. ure sta se vračala domov preko Zagreba. Ko sta pasirala v bližini vojaškega tehničnega magacina, ju je straža hotela ustaviti. Ker na klic »Stoj!« nista obstala, so vojaki pričeli streljati. Oba sta bila od strelav zadeta in sta obležala na mestu mrtva. Sin ustreljenega Berića je izpovedal, da je imel Felkl pri sebi 30.000 kron, katere svote pa pri njem niso več našli.

— Velika tatvina v vlakcu. Med vožnjo od Karlovca do Metlike je bilo ukradenih Janku Radatoviču iz Sošice 5000 kron, vložna knjižica I. Hrvatske štedionice v Zagrebu z vrednostjo 36.000 kron 10.000 nemških mark in njegov krošnjarski in potni list.

— Smrtna nesreča. Posestnik in mlinar Janez Burgar iz Podpeči je vozil 27. m. m. s čolnom kamenje za popravo jezca,

Med 5. in 6. uro je peljal Burgar s čolnom 7 oseb čez vodo k jezcu, pri katerem se je čoln preuknil in so ljudje poskakali iz čolna in se rešili izvzemši 19 letne Burgarjeve hčerke Ane, ki je utonila. Trupla utopljenke niso našli.

— Najdeno dete. V hlevu posestnika Josipa Praha v Čermožišah št. 51 so našli v plenice povito 8 do 10 dni staro dete ženskega spola.

— Število samomorov v Zedinjenih državah je lani zrastle na okroglo 1000 in je znašalo nad 6000, med temi 707 otroških samomorov. Najmlajši samomorilec je bil star pet, najstarejši 103 leta.

— Izgubila se je v nedeljo zvečer na Št. Vidskem kolodvoru, tik pred odhodom vlaka ročna torbica z vsebino nekaj denarja, črne rokavice in očala (ščipalnik). Najditelj se prosi, da odda proti nagradi omenjeno ali pa sporoči, kje se dobi. — Marija Gorjup, Glinca 267, pošta Vič.

— Ženske bolezni. Profesor Zweifel v Lipskem, predstojnik univerzitetne klinike za ženske bolezni, izjavlja, da je z vseh »Franz-Josef« grenčice v vsakem oziru zelo zadovoljen. 4356

Ljubljanske novice.

lj V stolnici bo danes ob 8.45 korarska maša, po tej blagoslov sveč. Ob 9. uri bo še druga sv. maša.

lj Odborova seja SKSZ bo v četrtek 3. februarja ob 8. uri zvečer v običajnih prostorih.

lj Seja vodstva SLS za Ljubljano se vrši v petek, dne 4. februarja ob 8. uri zvečer v čitalnici Jugoslovanske tiskarne. Navzočnost vseh članov vodstva je nujno potrebna.

lj Šentpetersko prosvetno društvo priredi na pustno nedeljo, dne 6. februarja v Ljubljanskem domu ob pol 8. uri zvečer burko »Mutasti Izidor« in izvorno Medvedovo veseligrdo »Na ogledih«. Predpredaja vstopnic pri gđ. Strahovi (sv. Petra cesta 77) od četrtega naprej vsak dan od 4. do 6. ure zvečer, v nedeljo pa v Šentpeterski prosveti. (k)

lj Česká Obec oznamuje članom že se sčasni korporativne pozdraveni pana ministra Č. S. R. Dr. Beneša dne 2. t. m. na jižním nádraží. Sraz členů o 17.h před kavarnou »Evropa«. (k)

lj Udeležniki angleškega ni srbehrvatskega tečaja, ki ga priredi Starešinstvo za svoje člane in za člane Družabnega kluba, se vabijo na razgovor, ki se vrši v petek, dne 4. t. m. ob 8. uri zvečer v srebrni dvorani hotela »Union«. — Dr. Božič.

lj Društvo vpoškojenih javnih nameščencev za Slovenijo ima sestanek svojih članov v četrtek, dne 3. svečana t. l. ob 7. zvečer pri Mraku na Rimski cesti. Na novo vstopajoči člani dobrodošli! K obilni udeležbi vabi odbor.

lj Izprememba repertoarja. Radi težke obolenosti gđ. Rihtarjeve se poje v četrtek dne 3. II. mesto opere »Dalibor« opera »Rigoletto« za red B.

lj G. popisni komisariji za Ljubljano in Spodnjo Šiško se prosijo, da pridejo zanesljivo spodaj določenega dne in točno ob določeni uri v veliko dvorano mestnega magistrata, da se skupno po okrajih ugotovi, če niso stranke katerih hiš dvakrat popisane, oziroma če ni prebivalstvo katerih hiš, šup, barak, vagonov itd., v katerih stanujejo ljudje, dvakrat popisano. Gg. popisni komisariji naj prinesejo s seboj samo opisni krog, (formula št. 1) in kontrolno polo (formula št. 5). Kedaj se bo predložil ostali material, se objavi pozneje. Gg. popisni komisariji naj se zgleda v veliki dvorani na magistratu, kjer so dobili ustna navodila, zanesljivo in točno po sledečem redu: 1. Gg. popisni komisariji za I. okraj (popisni krogi št. 1 do 23) dne 3. februarja 1921 ob 8. uri dopoldne. 2. Gg. popisni komisariji za II. okraj (popisni krogi št. 24 do 49) dne 3. februarja 1921 ob 10. uri dopoldne. 3. Gg. popisni komisariji za III. A okraj (popisni krogi št. 50 do 65) dne 3. februarja 1921 ob 2. uri popoldne. 4. Gg. popisni komisariji za III. B okraj (popisni krogi št. 66 do 85) dne 3. februarja 1921 ob 4. uri popoldne. 5. Gg. popisni komisariji za III. C okraj (popisni krogi št. 86 do 105) dne 4. februarja 1921 ob 8. uri zjutraj. 6. Gg. popisni komisariji za IV. A okraj (popisni krogi št. 106 do 133) dne 4. februarja 1921 ob 10. uri dopoldne. 7. Gg. popisni komisariji za IV. B okraj (popisni krogi št. 134 do 163) dne 4. februarja 1921 ob 2. uri popoldne. 8. Gg. popisni komisariji za V. okraj (popisni krogi št. 163 do 174) dne 4. februarja 1921 ob 4. uri popoldne. 9. Gg. popisni komisariji za VI. okraj (popisni krogi št. 175 do 189) dne 5. februarja 1921 ob 8. uri zjutraj. 10. Gg. popisni komisariji za VII. okraj (popisni krogi št. 190 do 219) dne 5. februarja 1921 ob 10. uri dopoldne. Ta poziv je nabit tudi na mestni deski, levo od vrat glavnega magistratnega sloslopa, kjer se bodo nabili tudi nadaljni razglasi, ki se tičejo ljudskega štetja.

lj Podstrešna tatvina. Gospoj Franji Volta na Dunajski cesti 29 je bilo iz podstrešja ukradena posoda v vrednosti 2270 kron. O storilcih ni nobnega sledu.

lj Izgubljen je bil en damski ovratnik iz kožuvine v četrtek, dne 27. januarja med 11. in 12. uro zvečer na potu iz hotela »Union«

po frančiškanski, Selenburgovi in Erjavčevi cesti. Pošten najditelj naj ga odda proti dobri nagradi v upravnistvu »Slovenca«. (k)

Najnovejša poročila.

ZAGREBSKI ŽUPAN PRI REGENTU.

Belgrad, 1. febr. (Izv.) Včeraj ob 17. uri je regent sprejel v zasebni avdijenci zagrebškega župana Heinzi. Avdijenca je trajala pol ure.

ANEKSIJA UNAČE.

LDU Pečuh, 1. febr. (ZNU) Iz Unače javljajo, da je posebna skupščina tukajšnje socialistične delavske organizacije soglasno sprejela resolucijo, da se ta kraj pridruži kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Sklep izraža željo, naj se Unača potom aneksije spoji z našo kraljevino. To resolucijo je skupščina predložila ministru za notranje posle.

FEČUŠKE DAME PROTI NAŠI DRŽAVI.

LDU Pečuh, 1. febr. (ZNU) Te dni je obmejna policija zalotila na zborovanju približno 60 oseb, največ tukajšnjih dam, ki so hotele organizirati akcijo, naperjeno proti naši državi. Namen zborovanja je bil, demonstrirati po ulicah mesta za to, da čimprej pride semkaj Horthyjeva mažarska vojska. Tajno so hoteli francoskemu majorju Deronu, članu tukajšnje ententne komisije, podati usten ali pismen protest zaradi sedanje politike naših oblasti, ki so, kakor so oni trdili, dovolile socialistični organizaciji, da je v mestni upravi delala, kar je hotela. Preiskava je dosegla, da so voditelji te akcije prosili majorja Derena, naj jih ali sprejme in posluša njihova razlaganja, ali pa da sam pride na njihovo zborovanje. Major Dere pa je doznal, zakaj gre, in je to prošnjo kratkoma odbil. Po dobljenih informacijah so to akcijo zasnovali doslej neznan Horthyjevi agenti iz Mažarske. Od tukajšnjih oseb je akcijo najbolj podpirala grofica Zichyjeva. Mnogo oseb, ki pri tej akciji niso bile preveč udeležene, so bile obsojene na denarno globo; glede kazni voditeljev akcije pa se čaka na rešitev.

PILSUDSKI IN PLEBISCIT V SLEZIJL.

LDU Varšava, 31. jan. (PBA) Državni predsednik Pilsudski je daroval za plebiscitne namene v Gornji Šleziji milijon mark.

PARISKI DOGOVOR V NEMŠKEM DRŽAVNEM ZBORU.

LDU Berlin, 1. febr. (DunkU) Na današnji seji državnega zbora je podal državni minister Simons vladno izjavo k poslednji notni zavezniških vlad. Očrtal je najprej potek pogajanj in je govoril potem o vsebini note, v kateri ni nobene besede priznavanja na to, kar je Nemčija storila glede razorožitve. Tudi se ne vpoštevajo dosedanja izplačila, ki znašajo skoraj 20 milijard zlatih mark. Tudi ni povedano, če bomo dobili pri premirju založene zakladnice nazaj. V novem programu je zatorej nejasnost in protislovje. Ugotoviti je treba, kako velika je storjena škoda. Kar je doslej porabila Francija, se je potrošilo, ne da bi bilo služilo svojemu namenu. Cenitve izvedencev so se zdele G. Poincareju prenizke, zato so se povišale. Da bi poslušali nemške izvedence, to ni prišlo nikomur na um. Sedaj navedena vsota se zdi več kakor samovoljna. Clemenceau je svojčas sam izjavil, da ne nameravajo posezati v našo svobodo in samostojnost. O carinskem nadzorstvu ni bilo prej nikdar govora. Vladi je jasno, da je sedaj ubrana pot nepraktična in neuporabna in da vodi do gospodarske sužnosti Nemčije. Po poslednjih predlogih bi morala Nemčija skozi 42 let vršiti vršiti dela ujetnikov. Vlada ne more v tem aranžmanu spoznati potrebnih podlag za nadaljnja pogajanja. Njena dolžnost pa je, da uporabi vsa sredstva, da pride do primernih jasnih protipredlogov. Po kratki debati o poslovnem redu se obravnava odgodi na drugi dan.

RUMUNSKI POGOJI ZA POGAJANJA Z RUSIJO

LDU Budimpešta, 1. februarja. (MKU) Kakor poročajo listi iz Bukarešte, je minister zunanjih poslov na Čičerinovo vprašanje odgovoril, da začne Rumunija mirovna pogajanja le tedaj, ako Rusija prizna priključitev Besarabije Rumuniji.

GRŠKI PARLAMENT.

LDU Atene, 31. januarja. (Dun. KU) Narodna skupščina je vladnega kandidata Lombardesa izvolila za predsednika. V svojem nastopnem govoru je predsednik naglašal hvaležnost grškega naroda velesilam in je pozdravil arnado, ki se sedaj bojuje za zakonite pravice grškega naroda.

KEMAL PAŠA IN LONDONSKA KONFERENCA.

LDU Carigrad, 31. jan. (Havas.) Mustafa Kemal paša se udeleži pogajanj v Londonu samo tedaj, ako carigradska vlada odstopi in odpošlje svoje delegate le angorska vlada. Povelje, naj se med londonskimi pogajanjimi ustavijo sovražnosti Francoze v Ciliciji in zoper Angleže

v Mezopotamiji, vzbujajo upanje na spravljivost Kemal paše.

BORZA.

LDU Zagreb, 1. febr. (ZNU) Devize: Berlin 221—230, Italija 521—525, London 540—0, Newyork 140—141, Newyork ček 139—140, Pariz 980—990, Praga 188.50 do 191, Švica 0—2300, Dunaj 21.70—21.85. Valute: Ameriški dolarji 135—135, carski rublji 60—70, francoski franki 0—980, napoleonondori 458—465, nemške marke 218 do 228, rumunski leji 200—202, italijanske lire 513—515, turške lire v zlatu 520—0, češkoslovaške krome 170—0, souvereigni 560—0.

Cerkveni vestnik.

c Nočni častivci presv. Rešnjega Telesa bodo molili redno mesečno uro med 3. in 4. febr. Molila se bo 8. ura: Češčenje prebl. Device Marije. Vljudno vabimo vse cenj. častivce, da se molitveno nočne ure zanesljivo udeležijo.

Dijaški vestnik.

d Sodalom akademske kongregacije. Danes ob štirih popoldne je v veliki dvorani Uniona akademija vseh tukajšnjih kongregacij. Ker odpade naš današnji tedenski sestanek, je udeležba za vse sodale obvezna. Korošec V., prefekt.

Razne prireditve in objave.

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov v Ljubljani priredi v soboto, dne 5. t. m. zabavni večer s koncertom in plesom v dvorani Mesnega doma v Ljubljani. Sodelujejo salonski orkester »Sokola L.« ter kvartet prof. dr. Kozine. Začetek ob 20. uri. Državno- in južno-železniškemu uradništvu naklonjeno občinstvo se prosi, da se vabilu mnogoštevilno odzove. (k)

Gospodarstvo.

g Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 2, nudi svojim članom fino banaško moko 00 po 17 K, domačih mlinov št. 0 po K 16.50, moko za kuho št. 1 po K 15.50, ajdovo moko popolnoma belo po K 17.—, koruzni zdrob po K 7.50, koruzna moka sveže zmleta iz domače koruze po K 6.—, riž po K 26, 28 in 30, leča K 10.50; nadalje testenine, olje, mast, razne dišave, mila itd. Ta teden ima v razprodaji tudi suho meso, gnjat in ribo. — Novi člani se sprejemajo vsak dan od 8. do 12. in od 3. do 5. ure. Delež znaša 50 K, vpisnina 4 K. Jamči se z dvojnimi deležem; član more postati vsakdo, ki plača predpisani delež. Člansko zborovanje zadruge se bode vršilo meseca februarja. Dan in spored se pravčasno objavi.

g Uradni list (št. 11) prinaša pravilnik o pobiranju davka na poslovni promet po izpremenjenih določilih finančnega zakona za leto 1920-21; dalje tudi seznam luksuznih predmetov in tarifov 10% vrednosti, ki se poleg davka na običajni poslovni promet, plačuje za te predmete. Razglas finančne delegacije v Ljubljani pa odreja popis vsega neprodanega blaga in ožemskega izvora, ki so ga trgovci imeli v zalogi koncem leta 1920 in ki je bilo uvoženo pred 6. nov. 1920. Proti osebam, ki bi hotele blago zatajiti, se bo postopalo po zakonu; dočim dobi dotični, ki pomaga izslediti zatajeno blago, nagrado.

g Tečaji za čevljarje in krojače. Urad za pospeševanje obrti je v ponedeljek dne 31. januarja 1921 zaključil tečaja za invalidne čevljarje in krojače, ki sta se otvorila 29. novembra 1920. V Ljubljani bo priredil zopet prikrejevalni tečaj za čevljarje, v Celju pa prikrejeval. tečaj za krojače. Interesentje-mojstri in pomočniki naj takoj prijavijo svojo udeležbo in sicer za čevljarjski tečaj, ki se bo vršil v Ljubljani, na Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, za krojaški tečaj, ki se bo vršil v Celju, pa na krojaško zadrugo v Celju.

g Priprave za trgovinsko pogodbo z Italijo. V Belgradu je sestavljena komisija, ki pripravlja material za trgovinska pogajanja z Italijo.

g Padanje cen stekla v Belgiji. Na steklarski borzi v Charleroi so padle sindikatne cene stekla za 5 in 10 odstotkov. g Tržne cene. Subotica, 27. januarja. Dovož pšenice in koruze v Bački sreden. Cena pšenice K 1000, koruzi 370 do 380, ovsu 200—300 K ab vagon. Za moko se najbolj zanima Avstrija, za koruzo pa Nemčija. Vinske cene v Sremu letošnjemu vinu: 16 do 20 kron, v Banatu 11 do 12 kron.

Osebnе zasluge pri kmetijskih družbi.

Ko smo zadnjič povedali, da Kmetijska druga lepo napreduje vzlic temu, da jo je zapustil bivši tajnik in titularni generalni ravnaatelj Gustav Pirc, zadeli smo v sršenovo gnezdo. »Kmetijski list« pravi, da je ves procvit Kmetijske družbe pripri-

sati na rovaš Pirčevih zaslug. Njegova zasluga je seveda, da je bil takrat denar več vreden kakor danes, preprečiti pa ni mogel, da se je številno udov s pristopom Štajercev po njegovem odhodu podvojilo! Mi te stvari sploh nismo hoteli razmotrivati raz stališče osebnih zaslug in smo z oziranjem na to, da je nekdo v »Narodu« preroval Kmetijski družbi skorajšen pogin, povdarjali le suho dejstvo, da še nikdar ni bilo toliko udov pri družbi in da tudi po Pirčevem odhodu blagovni promet prav lepo napreduje. Nič ne pomaga, celo glede množine oddanih kmetijskih potrebščin zaostaja družba sedaj le prav neznatno za ono dobo, ko so bile stvari dvajsetkrat ceneje. No, pa radi tega naj se nikomur ne zlije kaj žolča.

Sedaj pa k stvari. Glavni odbor družbe pač pričakuje od vsakokratnega tajnika, ki ga je po najboljšem prevdaru nastavil in ki ga je v službi potrdil občni zbor, da nesebično in marljivo posveti vse svoje moči procvitu družbe. Delo v prid družbi je njegova sveta dolžnost in za to pošteno delo prejema tajnik pri družbi tudi svoje pošteno plačilo. To so stvari, ki so tako po sebi umljive, da bi o njih sploh ne bilo treba pisati. Sedanja doba pa je ustvarila v razmišljanju in razmotrivanju glede službenih dolžnosti tako čudne pojme, da se javnost nikakor ne more sprijazniti z njimi. Kjerkoli je n. pr. pomagala vojna konjunktura do materijelnega procvita, povsodi skoro so potem smatrali vodilni uslužbenci ves rezultat za svojo čisto osebnost zaslugo. Njih vsakodnevno delo jim ni bilo več le točna in vestna izvršitev svojih službenih dolžnosti, pač pa so jeli v svoji megalomaniji smatrati svoj talent za tisto os, okoli katere se prav vsa usoda dotične korporacije vrti. In prav tako se je godilo v našem slučaju.

S tem smo označili svoje stališče. Hočemo biti na vse strani pravični in priznamo, da je bil g. Pirc kot tajnik Kmet. družbe zelo marljiv in priden uradnik in dokler je smatral strokovno svoje delo le kot svojo dolžnost toliko časa so z njim naši možje, predsedniki Kmetijske družbe (Detela, Povše, Lampe, Kalan) lahko prav dobro izhajali. To razmerje je motilo le dvoje dejstev: Pirčevu povdarjanje osebnih njegovih zaslug, ki je postalo osobito v zadnjem času že kar bolešno-usiljivo in pa rastoče njegovo nagajanje k liberalni politiki, ki seveda ni bila v skladu s koristmi Kmetijske družbe. In danes stavi ta mož ves svoj up na zmago SKS pri bodočih volitvah.

Dočakati utegnemo, da se bodo še marsikateri računi naših nasprotnikov prav temeljito izjalovili. Mi ostanemo na straži in to je gotovo, da se ukaniti ne damo ter da smo prijatelji — jasnih računov!

Poslovni prostori in hišni posestniki.

(Konec.)

Morebitni ugovor trgovskih krogov, da bi prišli, če bi se hišnim posestnikom dala svoboda, razni tuji trgovci, med njimi tudi seveda židje, je popolnoma jalov, ker se to lahko enostavno prepreči s tem, kar je že po naredbah zagotovljeno, da se takim ljudem ne izdajo koncesije oziroma obrtni list. Zahteva trgovcev in obrtnikov, da se lokalni ne dajo na razpolago gospodarjem, če jih rabijo za sebe ali svoje, pa presega že vse meje dosedanjih naredb, kar je bilo najbrže tudi neznanost. Toliko lastninske pravice hišnim posestnikom trgovci seveda ne bodo odrekli, da bomo smeli svoje hiše po potrebi porabiti za svoje otroke. Lahko pa nam potrdi vsakdo, da ljubljanski hišni posestniki že pred vojno, tujcem, posebno židom večinoma niso oddajali lokalov. Ne smemo končno zamolčati še dejstva, da bode radi storjenega sebičnega

sklepa onemogočeno vsakemu trgovskemu zastavljencu ali obrtniškem pomočniku misliti, da bi utegnil si kedaj ustanoviti lastno eksistenco. In ravno tako tudi razni invalidi. Prav radovedni smo, kako stališče bodo zavzeli ti nastavljeni in drugi prizadeti napram merda prenaplenu sklepu. Gotovo se bodo oglašili tudi ti s svojo zahtevo in vlada se bode morala ravno tako ozirati na njih želje kakor na izjave trgovcev in obrtnikov.

Niže ne more tajiti, da bi lahko marsikak trgovec živel s svojimi prihranki, prostoro pa bi dobil marsikdo, ki se nahaja v slabih finančnih razmerah. Sedaj je pa mnogo slučajev, da trgovec ali obrtnik odda enostavno obrat v podnajem za veliko večjo stanarino in vrhutega kot družabnik brez vsakega posla vleče še poseben dobiček. Hišni posestnik pa naj to mirno gleda, kako se dela z njegovim premoženjem. Tudi je sedaj v Ljubljani oddanih precej poslovnih prostorov za namene, katerih je ali preveč ali pa so popolnoma nepotrebni. Ti prostori bi se lahko prepustili trgovcem ali obrtnikom, ki bi upeljali strčke, ki jih ravno sedaj tako krvavo potrebujemo.

Vse to pa bode morala v to poklicana vlada upoštevati in ne prezreti upravičenih naših zahtev, predno izda novo stanovanjsko naredbo.

Če se bodo pa še nadalje pustili hišni posestniki v sedanjih obupnih razmerah, bodo ali hiše razpadle ali pa prešle po vrsti v druge roke in kar se ne zgodi redkokedaj, v last dosedanjih najemnikov teh prostorov. Prizadeti naj upoštevajo še dejstvo, da so se stanarine v vsej ostali državi že znatno uradno povišale, med tem za lokale do 400 %. Trgovskim in obrtnim krogom moramo še povedati, da se deželna vlada resno bavi z vprašanjem, da bi se sedanje stanarine vrhutega sedanjega povišale še za stanovanja za 100 %, za lokale pa za 400 %, nekdo je predlagal za 1000 % in to ne v korist hišnim gospodarjem, temveč za državni stavbni fond, iz katerega bi se zidale stanovanjske hiše. Razen tega bi morali trgovci za vsakega svojega uslužbenca plačevati v sklad precej visoke letne prispevke. Seveda hišni posestniki, kar je tudi gotovo v korist trgovcem, se odločno borimo proti takemu nasilnemu načrtu.

Toliko smo bili primorani pojasniti v obrambo naših interesov. Prvo društvo hišnih posestnikov.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. v.š.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Sturmskomitoren v C	Nebo, veter	Padavine v mm
29. I. 21 h	740.8	3	0.8	jasno	—
30. I. 7 h	740.4	— 1	—	jasno s. v.	—
30. I. 14 h	738	6.5	1.1	jasno z.	—
30. I. 21 h	738.4	0.8	0.6	obl.	—
31. I. 7 h	732.6	6	0.8	d. jas. z.	—
31. I. 14 h	731.7	9.2	1.2	obl. j. v.	—
31. I. 21 h	730.8	5.6	1.6	obl.	—
1./2. 7 h	728.9	2.5	0.8	mogla j.	—
1./2. 14 h	726.8	6.3	0.5	dež	—

Mučni Vas glavobol? Zobobol? Trganje v udih? Malo Fellerjevega pravega Elza fluida in odpravljen so bolečine! 6 dvojnatih ali 2 veliki špeciální steklenici 42 K. Državna trošarina posebej. Fellerjev Elza mentolni črtnik en komad 12 K. Želodec Vam ni v redu? Nekaj pravih Fellerjevih Elza-kroglic! Te so dobre! 6 školjic 18 K. Pravi balzam 12 steklenic 72 K. Prava švedska tinktura 1 velika steklenica 20 K. — Omot in poština posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsa trg št. 134, Hrvatska, C.

Matko Rutar
Jvanka Rutar roj. Novak
poročena
Trbovlje Podnart
1. februarja 1921.

Moka vseh vrst vedno na zalogi kakor najfinejša banateka pšenična, ržena, soržna, ajdova, koruzna in koruzni zdrob, kaša, ješprenj pri Fran Pogačnik v Ljubljani, Dunajska cesta št. 36.

Razpisuje se organista pri večji službi — na Gorenjskem. Plača po dogovoru. Poučbe reflektantov sprejema uprava Slovensca do 15. februarja pod šifro »ORGANIST« št. 378.

Iščem učenca za trgovino z mešaninim blagom. F. Radej, Trbovlje.

Proda se ženski črn kostum. Vprašaj na Prisojna ulica št. 1. vrata 8.

Nadmlinarja sprejme valjni mlin. Neozženjeni imajo prednost. — Naslov pove iz prijaznosti uprava pod št. 352.

Vrtinarji! ki ste za presojo dobrih semen merodajni, sporočamo, da so nam semena iz inozemstva pravkar dospela. Ista oddajamo z največ mogočo garancijo. Cenik pošljemo na zahtevo. Trgovina s semeni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Pohišivo, novo za spalno sobo se proda. Naslov pri upravi tega lista pod št. 349.

Zarnice razne moči napredaj. Vprašati: Maribor, glavna pošta, pod šifro »Sarajevo 4«.

Avtomat dobro ohranjen s šestimi melodijami, se radi preseljevalo zelo ugodno proda. Ponudbe na upravnishstvo pod šifro »Avtomat« 338.

Pohišivo za spalno sobo iz orehovega lesa, pisalna miza plišasta zofa s 4 naslonjaci in otroški voziček se proda. Selo 41.

Proda se hiša ob Tržaski cesti na Viču št. 46 s poljem vred. Natančnejša pojasnila se dobe pri Franc Pezdir, Vič 95, Ljubljana.

Časopisni papir odдам lahko v večji množici. Na razpolago tudi papir v polah. Ponudbe z navedbo cene sprejema uprava tega lista pod šifro: »Časopisni papir.«

Znano trgovino z usnjem je otvoril **FR. SEUNIG**, Ljubljana
Marljin trg št. 2.

Kuharica pridna in poštena se sprejme takoj; ravno tam služkinja za vsa hišna dela proti dobri plači. — Naslov se izve v upravi Slovensca pod št. 274.

2 kravi sta po nizki ceni napredaj. Več se pozive v kantini v cukrarni v Ljubljani.

PIRELLI & COMP. D. D. MILANO
Najboljši gumi za cepljenje vinskih tri »EXCELSIOR«
Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: **BERTHOLD NEUMANN**
veletrgovina kolonijalnega blaga **ZAGREB**, Ilica 73, I. nadstr.
Telefon: 277. Brzjavlj: Engross.

Inserirajte v »Slovenca!«
Iščem prodajalko in vajenca v trgovino z mešaninim blagom. — Ozira se le na prvovrstne moči. Ponudbe s pričevali se prosí na naslov **Franjo Černe**, trg. Radeče p. Zidanem mostu.

Naznanilo. P. n. občinstvu naznanjam, da otvorim z jutrišnjim dnevom **GOSTILNO**
Pred Škofijo št. 16.
Postrežba solidna, na razpolago vsak dan mrzla in gorka jedila. — Za obilen obisk se priporoča **Albina Barlič**.

LEON LAUGUE, Zastopnik 16 Rue (France) Zell zastopništva vrio ozbiljnih izvoznikov moka in onih trvdk, koje uvažajo riž, sladkor, čokolado, vsa predmeta za prehrano in kolonijal, a izvažajo fižol, koruzo, coreallje, moko. Daje prvovrstne referance in korespondira samo na Francosko.

VILA na Bledu, enonadstropna s celotnim pohištvom, se proda. — Naslov pove upravnishstvo »Slovenca« pod št. 348.

Zanesljivega **kurjača** sprejme **Kolinska tovarna v Ljubljani.**

Voščene sveče
zvitke, kadilo, sveče za hišno rabo priporoča svečar **J. KOPAC**, Ljubljana, Gosposvetska cesta 90.

Lasne mrežice
enostavne in dvojne, barvo za lase »Nuisol«, zobno kremo »Kalodont« gledališčne šminke v garniturah ter pristni »Mastix« priporoča štefan Strmol, Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

STORA, družba z o. z., **ST. VID** nad Ljubljano tovarna za gardine, bonfams, pregrinjala za postelje, zavese za kavarne in hotele, iz tulja, ripsa, etamina, kongresa, platna itd.

Pozor trgovci s klobuki!
Vsakovrstne klobuke od 160 K naprej ima v veliki zalogi in tudi lepe velour-klobuke

FRANC CERAR, tovarnar v Stobu pošta Domžale. Tovarna je 7 minut od postaje Domžale oddaljena. Cene primerno nizke, postrežba točna.

KONJAK
Pri slabostih vsled starosti, pri zelončnih težkočah in pri izgubitvi moči je stari vinski konjak v mleku pravo oživljajoče sredstvo, 2 pollit. stekl. pošlje franko za vnaprej poslanih K 140 **Beneš Hertl**, lastnik, grad Golč pri Konjicah. Slovenija.

SALAMA
I. vrste **Novo blago** povse godna dobiva se povsod **Prva hrvatska tovarnica salam, sušenega mesa in masti**
M. GAVRILOVIC SINOVI D. D. Petrinja.

Gospodarska zveza v Ljubljani oddaja **sladkor v kockah** v vrečah po ceni K 57.50 za kg bto za nto franko Ljubljana, dokler traja zaloga.

Naročajte in širite »Slovenca!«

NAZNANILO. V soboto dne 5 februarja otvorim tik jubilejnega (Zmajevga) mostu **Novo mesarsko stojnico.**
Dobivalo se bo vsak dan sveže telečje in prašicevo meso kakor tudi slanina najboljših pitanih prašičev.
Za obilni obisk se priporoča z velespoštovanjem **Josip Ocvirk**, mesar in gostilničar.

TVORNICI KEKSOV, PREPECECEV, OBLATOV IN VEFELJNOV **V. BIZJAK** IN DRUG **ROGASKA SLATINA** priporoča svoje fine izdelke.

Tovarniška zaloga gamaš
po konkurenčni ceni par po 170 do 330 K, engross primerno ceneje nudi tvrdka **ANDREJ SEVER** trgovina raznega usnja v Ljubljani, Prešernova ulica št. 9. (Restavracija Perles).

Priporoča se tvrdka **Jos. Petelinc, Ljubljana** Sv. Petra nasip 7.
Tovarniška **šivalnih strojev** v vseh opremah za domačo rabo, za krojače, original Cylinder Singerjeve velike in male za čevljarje, posamezne dele za vse sisteme, igle, olje za stroje na drobno in debelo,

ORIENT družba z o. z. preje **Brata Eberl in Jančar & Co** Ljubljana, Miklošičeva c. 4. nasproti hotela »Union«.
Lastni izdelki oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja. Velika zaloga kemičnih in rudniških barv, barv za umetnike, raznovrstnih čopičev, vseh potrebščin za slikarje in pleskarje.

Centralna banka d. d. - Zagreb
Podružnica Maribor

naznanja, da je začela uradovati na Aleksandrovi cesti št. 46 (prejšnja kavarna Tegetthoff). Izvršuje vse bančne posle, borzna naročila, izplačuje in izdaja akreditive, ima dovoljenje izdajati uverenja, prodati in nakupovati valute, devize in čeke.